

EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

Jordbrukets intäkter efter region och driftsinriktning 2013

Economic Accounts for Agriculture. Output for the agricultural sector for regions and types of farming 2013

I korta drag

I detta Statistiska meddelande fördelas värdet för riket totalt i den ekonomiska kalkylen för jordbrukssektorn (EAA) efter län, storleksgrupp och jordbruksföretagets driftsinriktning. Fördelningen görs för produktionen av jordbruksvaror till producentpris samt direktstöd.

Jordbrukets produktionsvärde högst i Skåne

Det län där värdet av producerade jordbruksvaror var högst är Skåne län följt av Västra Götalands län. Det län där andelen stöd år 2013 var högst i förhållande till det fördelade värdet av producerade jordbruksvaror var Jämtlands län följt av Norrbottens län. Det län där motsvarande andel var lägst var Halland följt av Blekinge och Skåne.

Specialiserade mjölkföretag skapar en stor del av jordbrukets produktionsvärde

Specialiserade företag med mjölkkor skapade drygt 13 300 miljoner kr av de producerade jordbruksvarornas värde år 2013. Det innebär att runt 27 % av värdet från produktion av jordbruksvaror skapades av de drygt 4 000 företag som år 2013 fanns i denna grupp.

Stödets andel av intäkterna är störst för småbruk där 42 % av summan av värdet av stöd och jordbruksvaror utgörs av stöd. Motsvarande andel för specialiserade färföretag är 38 % och för inriktningen specialiserade köttdjursföretag 32 %.

Driftsinriktningen trädgård är den driftsinriktning där andelen är lägst. Andra driftsinriktningar med en låg andel stöd är Svin och Övrig husdjursskötsel där fjäderfä företag dominerar.

Drygt hälften, 52 %, av värdet av jordbruksvarorna skapas av företag med mer än 100 hektar åkermark. Motsvarande andel för heltidsjordbruk, d.v.s. de 16 000 jordbruksföretag där standardarbetstiden är högre än 1 600 timmar, är runt 85 %.

Ann-Marie Karlsson, 036 – 15 59 33
statistik@jordbruksverket.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-4064 Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utkom den 30 oktober 2014.
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Fördelning efter län	3
Fördelning efter driftsinriktning	5
Fördelning efter storleksgrupp åker	7
Fördelning efter storleksgrupp standardarbetstid	7
Tabeller	8
Teckenförklaring	8
1. Jordbrukssektorns produktionsvärde till producentpriser år 2013	9
2. Produktstöd och produktionsstöd till jordbrukssektorn år 2013 ¹	10
Fakta om statistiken	11
Detta omfattar statistiken	11
Definitioner och förklaringar	12
Så görs statistiken	12
Statistikens tillförlitlighet	14
Bra att veta	14
Annan statistik	14
Elektronisk publicering	15
In English	16
Summary	16
List of tables	16
List of terms	16

Statistiken med kommentarer

I detta Statistiska meddelande fördelas produktionen av jordbruksvaror till producentpris efter län, storleksgrupp och jordbruksföretagets driftsriktning. Fördelningen har gjorts som en modellberäkning som tar hänsyn till att hektarskördarna varierar mellan olika län.

I värdet till producentpris ingår inga stöd. För att också redovisa stödets storlek har vi samarbetat de stödregister som förs vid Jordbruksverket med Lantbruksregistret. Produktstöd är stöd som ingår i baspriset i EAA och alltså består av stöd som betalas ut per djur eller per kilo mjölk. Produktionsstöd är stöd som betalas ut oberoende av vad som produceras som gårdsstöd eller har specifika syften t.ex. att minska jordbrukets belastning på miljön. När värdet av stöden jämförs med värdet av jordbruksvarorna kan noteras att vissa stöd är en kompensation för produktionsmetoder som ger lägre intäkter eller högre kostnader.

Jordbrukets produktion av jordbruksvaror består av:

- Vegetabilieproduktion d.v.s. värdet av skördarna av spannmål, oljeväxter, sockerbeter, potatis, foderväxter, köks-och plantskoleväxter samt frukt och bär. Foderväxter som vall som både produceras och konsumeras på samma företag ingår. Värdet av bete ingår däremot inte som ett värde i produktionen av jordbruksvaror.
- Animalieproduktion som delas in i djur och animaliska produkter. Under djur ingår värdet av slakt samt lagerändringar. Under animaliska produkter ingår t.ex. värdet av mjölk, ägg och ull.

Värdet av samtliga varor som produceras på företaget räknas in i jordbrukets produktion av jordbruksvaror. Det innebär att för t.ex. ett specialiserat mjölkföretag ingår också värdet för producerat foder som vall oavsett om vallen säljs eller används som foder på den egna gården.

Det totala värde som fördelas redovisas i vårt Statistiska meddelande JO 45 SM 1402 EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn. I det Statistiska meddelandet finns också ytterligare förklaringar till definitioner och begrepp.

Modellen för fördelningen bygger på att värden beräknas för varje enskilt jordbruksföretag och därefter summeras till det län jordbruksföretaget är beläget i eller efter den storleksgrupp åkermark jordbruksföretaget hamnar i. Det totala värdet av de fördelade posterna är 47 108 miljoner. Det finns ett antal poster som inte är med i beräkningen eftersom de inte är möjliga att fördela per jordbruksföretag. Anledningen är att verksamheterna inte knutna till jordbruksföretag i Lantbruksregistret. Värden för drygt 2 084 miljoner animalier är ofördelade och består av hästuppfödning (547 miljoner), rennäring och hunduppfödning (680 miljoner) samt försäljning av honung och minkskinn (857 miljoner).

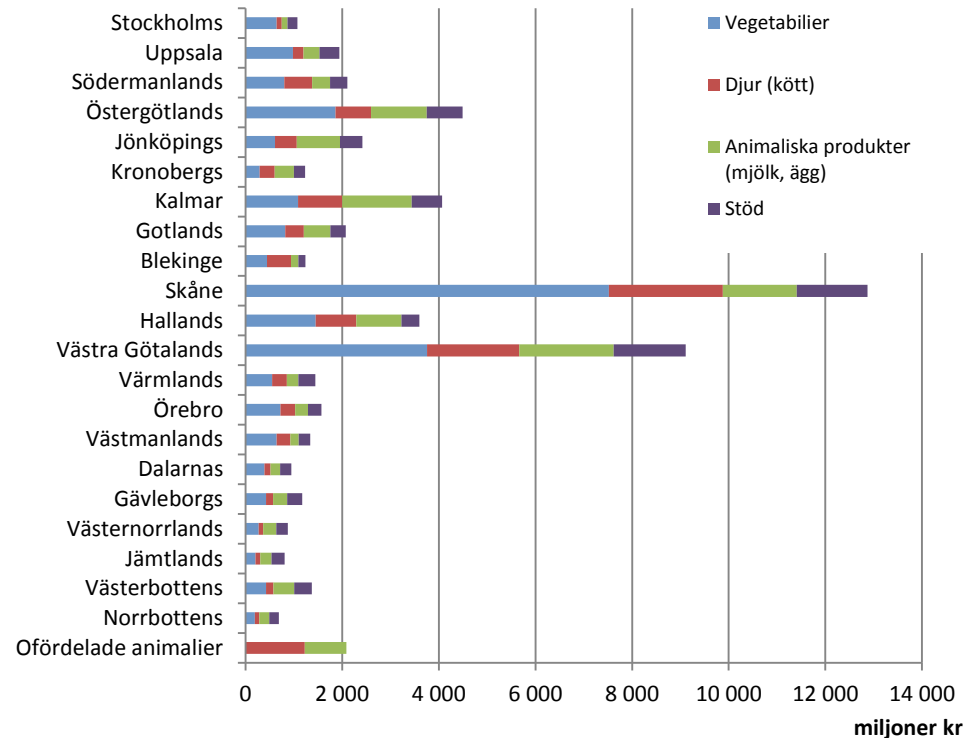
I fakta om statistiken ges en grundligare beskrivning av hur fördelningen gjorts.

Fördelning efter län

I Figur A redovisas värdet av jordbrukets produktion av jordbruksvaror efter län. Det län där värdet av producerade jordbruksvaror är högst är Skåne län följt av Västra Götalands län. En knapp fjärdedel av det värde som fördelats efter län skapas i Skåne län och ytterligare runt 16 % i Västra Götalands län. Stöden till jordbruket framgår också av Figur A. I fördelningen ingår både produktstöd och produktionsstöd.

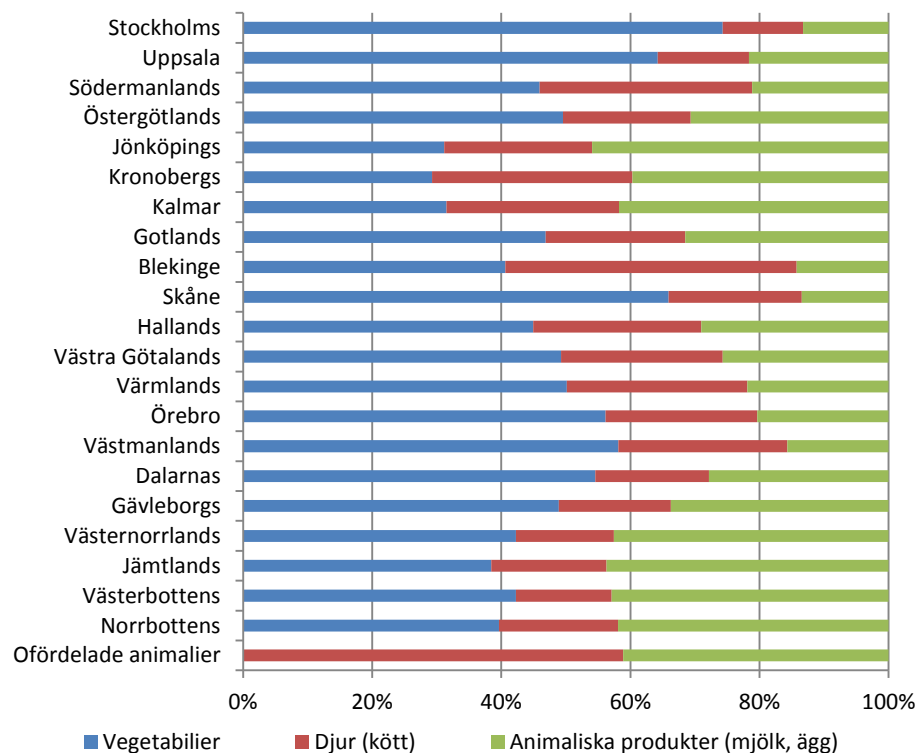
Det län där andelen stöd år 2013 var högst i förhållande till det fördelade värdet av producerade jordbruksvaror var Jämtlands län följt av Norrbottens län. Det län där motsvarande andel var lägst var Halland följt av Blekinge och Skåne.

Figur A. Regional fördelning av jordbrukets produktion av varor inklusive stöd år 2013, miljoner kr

I figur B redovisas andelen av vegetabilier och animalier i förhållande till värdet av jordbrukets produktion av varor.

Figur B. Regional fördelning av jordbrukets produktion av varor år 2013, procent

Figuren visar att Jönköpings län tillsammans med Kalmar och Kronobergs län är de län där intäkterna från animalier dominerade mest år 2013. I dessa tre län

kommer runt 70 % av det fördelade värdet från animalier det vill säga djur och animalieprodukter.

Den andel av det fördelade värdet som kommer från vegetabilieproduktion är högst i Stockholms län följt av Skåne län. Knappt 40 % av den ofördelade posten kommer från animalieprodukter främst minkskinn.

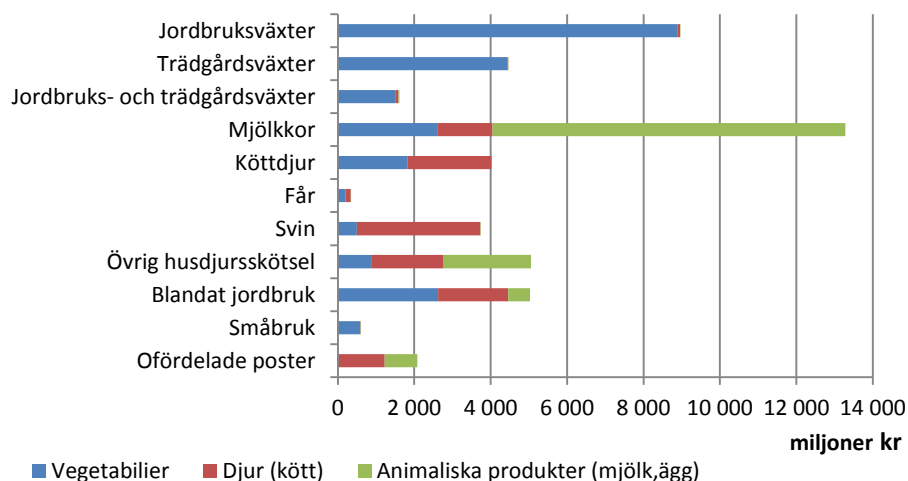
Fördelning efter driftsinriktning

Värdet av jordbrukets produktion av varor kan också fördelas efter jordbruksföretagens driftsinriktning. Indelningen följer den svenska typologin som finns förklarad i JO 35 SM 1401 ”Jordbruksföretagens driftsinriktning 2013, svensk typologi”. Typologin bygger på standardiserad arbetstid. Enkelt uttryckt innebär indelningen att ett företag med en standardiserad arbetstid om mindre än 400 timmar klassificeras som småbruk. För att ett företag ska hamna i en driftsinriktning som Köttdjur, Mjölkkor, Svin, Får, Trädgårdsväxter och Jordbruksväxter krävs att minst 2/3 av den standardiserade arbetstiden kommer från den aktuella driftsinriktningen.

Figur C visar att specialiserade företag med mjölkkor skapade drygt 13 300 miljoner kr av de producerade jordbruksvarornas värde år 2013. Värdet fördelas mellan vegetabilier 2 600 miljoner kr, djur (slaktintäkter) 1 400 miljoner och animaliska produkter d.v.s. främst mjölkintäkter 9 200 miljoner kr. Sammantaget skapas runt 27 % av värdet från produktion av jordbruksvaror av de drygt 4 000 företag som finns i denna grupp.

Driftsinriktningen Jordbruksväxter svarar för 9 000 miljoner. Intäkterna kommer som namnet antyder främst från vegetabilier.

Figur C. Jordbrukets produktion av varor efter driftsinriktning år 2013, miljoner kr

Driftsinriktningarna Svin och Köttdjur är ungefär lika stora och skapar vardera runt 4 000 miljoner kr av värdet av jordbrukets produktion av varor. Trädgård skapar 4 400 miljoner kr. För köttdjursföretagen är värdet av vegetabilieproduktionen (främst foderproduktion) nästan lika stor som värdet av djur (kött). För svinföretag däremot kommer nästan hela intäkten från djur (kött).

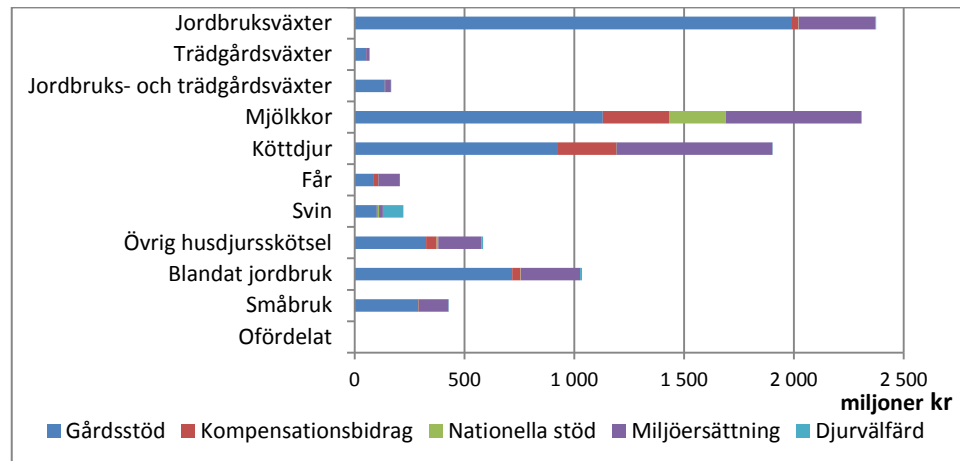
I övrig husdjursskötsel ingår fjäderfä företag. Värdet från djur kommer främst från slakt av kycklingar och värdet av animaliska produkter består främst av ägg.

Driftsinriktningen Blandat jordbruk består av företag där den standardiserade arbetstiden är jämnt fördelad mellan grödor och djur. Det speglas också i värdet

som består av värde från såväl vegetabilier som animalier. Värdet för denna grupp är 5 000 miljoner kr.

Stöden till jordbruket redovisas i figur D. Figuren visar att driftsinriktningarna Jordbruksväxter och Mjölkkor är de driftsinriktningar där värdet av stöden är högst, runt 2 300- 2 400 miljoner vardera.

Figur D. Stöd till jordbruket i form av produktstöd och produktionsstöd, miljoner kr

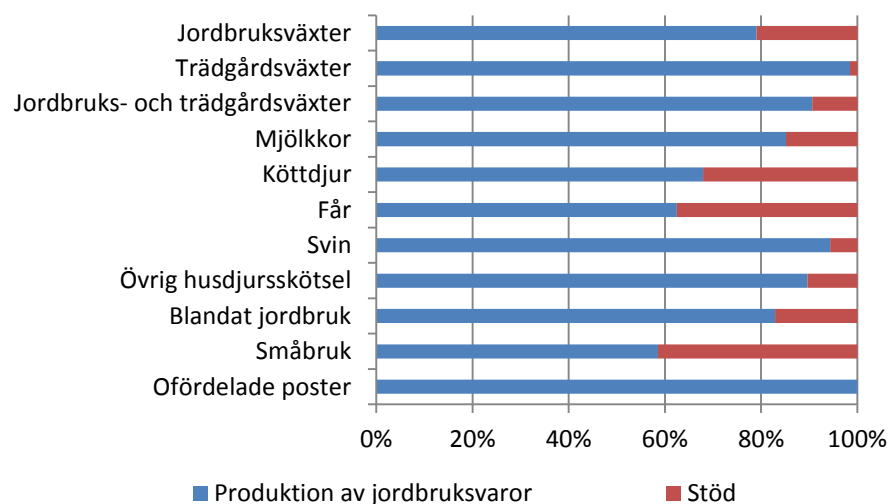

För Jordbruksväxter består stödet framförallt av gårdsstöd tillsammans med en mindre del miljöersättningar. För den specialiserade driftsinriktningen Mjölkkor är gårdsstödet något mindre än för inriktningen Jordbruksväxter samtidigt som miljöersättningarna är högre.

Värdet av stöden till driftsinriktningen Köttdjur består till ungefär lika stora delar miljöersättningar och gårdsstöd. För driftsinriktningen Får kommer knappt hälften av stöden från miljöersättningar och hälften från gårdsstöd. Ungefär en tredjedel av stöden till driftsinriktningen Svin kommer från djurvälståndsstöd. Drygt hälften av det totala värdet av miljöersättningarna betalas ut till driftsinriktningarna Mjölkkor och Köttdjur. 94 % av de nationella stöden betalas ut till specialiserade mjölkföretag.

I figur E visas värdet av produktionen av jordbruksvaror till producentpris i förhållande till värdet av stöden.

Figur E. Stödets storlek i förhållande till produktionen av jordbruksvaror år 2013, procent

Figur E visar att stödets andel är störst för Småbruk där 42 % av summan av värdet av jordbruksvaror och stöd utgörs av stöd. Motsvarande andel för driftsinriktningen Får är 38 % och för Köttdjur 32 %.

Driftsinriktningen Trädgård är den driftsinriktning där andelen är lägst. Andra driftsinriktningar med en låg andel stöd är Svin och Övrig husdjursskötsel där fjäderfä företag dominerar.

De ofördelade posterna är med i tablån även om inget stöd förväntas utgå till de verksamheter som finns bland de ofördelade posterna.

Fördelning efter storleksgrupp åker

Tabell 1 i tabellbilagan visar att mer än hälften av värdet av jordbruksvarorna skapas av företag med mer än 100 hektar. 52 % av värdet kommer från denna grupp. Företag med färre än 2 hektar åkermark svarar för 9 % av värdet. Anledningen är att trädgårdsföretag tillsammans med en del fjäderfä företag återfinns i gruppen med mindre än 2 hektar åkermark.

Fördelning efter storleksgrupp standardarbetstid

Det är också möjligt att storleksgruppera efter standardarbetstiden i den svenska typologin. Ett företag med mer än 1 600 standardarbetstimmar definieras som ett heltidsjordbruk. Tablå A nedan visar att merparten av värdet av produktionen av varor kommer från gruppen Heltidsjordbruk.

Tablå A. Fördelning av jordbrukets produktion av varor inklusive stöd efter standardarbetstid år 2013, miljoner kr

Standardarbetstid	Vegetabilier	Djur	Animalie- produkter	Summa	Stöd
Heltidsjordbruk 1 600- tim	19 685	10 195	12 099	41 979	7 075
Deltidsjordbruk 400-1 599 tim	3 798	693	35	4 526	1 794
Småbruk < 400 tim	594	7	2	603	428
Ofördelade poster	2	1 227	857	2 086	-
Riket	24 079	12 121	12 994	49 194	9 297

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Jordbrukssektorns produktionsvärde till producentpriser år 2013, miljoner kr**1. Output value in the agricultural sector at producer prices in 2013, million SEK**

Län	Vegetabilier	Fördelningsbara animalier		Summa	Jordbrukets produktionsvärde
		Djur (kött)	Animalieprodukter (mjölk, ägg)		
Fördelningsbara poster					
<i>Län</i>					
Stockholms	643	108	115	865	..
Uppsala	981	216	330	1 526	..
Södermanlands	803	576	369	1 748	..
Östergötlands	1 858	740	1 150	3 748	..
Jönköpings	610	448	899	1 956	..
				0	
Kronobergs	293	311	398	1 002	..
Kalmar	1 083	919	1 435	3 438	..
Gotlands	823	379	553	1 755	..
Blekinge	444	494	156	1 094	..
Skåne	7 519	2 356	1 534	11 408	..
				0	
Hallands	1 450	839	936	3 225	..
Västra Götalands	3 754	1 907	1 960	7 621	..
Värmlands	548	306	239	1 093	..
Örebro	724	303	263	1 290	..
Västmanlands	638	287	172	1 098	..
Dalarnas	391	126	199	716	..
Gävleborgs	422	150	291	862	..
Västernorrlands	269	96	270	635	..
Jämtlands	206	95	234	535	..
Västerbottens	425	149	431	1 005	..
Norrbottnens	194	90	205	488	..
<i>Driftsinriktning</i>					
Jordbruksväxter	8 879	75	9	8 963	..
Trädgårdsväxter	4 446	14	1	4 461	..
Jordbruks- och trädgårdsväxter	1 504	84	21	1 609	..
Mjölkkor	2 605	1 443	9 236	13 284	..
Köttdjur	1 829	2 195	8	4 032	..
Får	206	134	2	342	..
Svin	499	3 228	1	3 728	..
Övrig husdjurskötsel	893	1 877	2 288	5 058	..
Blandat jordbruk	2 622	1 837	569	5 028	..
- mest växtodling	1 124	683	127	1 933	..
- mest husdjur	1 498	1 154	442	3 094	..
Småbruk	594	7	2	603	..
<i>Storleksgrupp åker, hektar</i>					
-2	2 092	1 559	724	4 375	..
2,1- 5,0	312	87	126	526	..
5,1- 10,0	716	143	49	908	..
10,1- 20,0	1 243	324	109	1 676	..
20,1- 30,0	1 053	390	228	1 672	..
30,1- 50,0	1 866	796	799	3 461	..
50,1- 100,0	4 402	1 905	2 740	9 047	..
100,1-	12 391	5 690	7 361	25 443	..
<i>Heltidsjordbruk</i>	19 685	10 195	12 099	41 979	..
Summa fördelningsbara poster	24 077	10 894	12 137	47 108	..
Ej fördelningsbara poster					
Hästar	.	547	.	547	..
hund- och mink uppfödning, rennäring	.	680	.	680	..
Minkskinn m.m.	.	.	858	858	..
Ofördelade vegetabilier	2	.	.	2	..
Produktion av jordbruksvaror	24 079	12 121	12 995	49 195	49 195
Produktion av jordbrukstjänster	3 056
Sekundära aktiviteter	3 529
Jordbrukets produktionsvärde	24 079	12 121	12 994	49 195	55 780

2. Produktstöd och produktionsstöd till jordbrukssektorn år 2013¹, miljoner kr**2. Subsidies on products and on production for agriculture 2013, million SEK**

Län						
Driftsinriktning		Komp-	Nationella	Miljö-		
Storleksgrupp åkermark		ensations-	stöd	ersättning		
Heltidsjordbruk	Gårdsstöd	bidrag			Djurvälfärd	Totalt
Län						
Stockholms	158	1	–	48	–	207
Uppsala	313	8	–	89	2	413
Södermanlands	258	–	–	92	5	356
Östergötlands	514	13	–	207	9	743
Jönköpings	246	70	–	142	1	458
Kronobergs	131	33	–	67	1	232
Kalmar	343	53	–	226	6	628
Gotlands	196	15	–	99	5	315
Blekinge	96	6	–	38	2	142
Skåne	1 165	25	–	239	36	1 465
Hallands	258	13	–	87	12	371
Västra Götalands	947	83	–	437	20	1 487
Värmlands	173	57	6	113	3	351
Örebro	193	15	–	68	4	280
Västmanlands	182	3	–	51	6	243
Dalarnas	109	50	4	67	1	231
Gävleborgs	123	67	30	88	–	308
Västernorrlands	84	46	39	65	1	235
Jämtlands	79	56	55	80	–	269
Västerbottens	129	66	92	78	1	366
Norrbottens	61	34	48	53	1	197
Driftsinriktning						
Jordbruksväxter	1 992	29	1	351	3	2 375
Trädgårdsväxter	52	1	–	14	–	68
Jordbruks- och trädgårdsväxter	137	1	–	27	1	167
Mjölkkor	1 130	302	258	618	–	2 308
Köttdjur	926	267	–	709	–	1 903
får	88	20	–	98	–	206
Svin	101	4	6	17	94	222
Övrig husdjurskötsel	325	49	6	196	8	585
Blandat jordbruk	717	38	2	270	9	1 036
- mest växtodling	269	9	–	79	4	361
- mest husdjur	448	29	1	191	5	674
Småbruk	289	3	–	135	–	428
Storleksgrupp åker, hektar						
-2	36	2	1	76	28	144
2,1- 5,0	70	7	2	44	1	123
5,1- 10,0	189	18	–	89	1	297
10,1- 20,0	365	44	1	156	1	566
20,1- 30,0	321	46	2	141	2	512
30,1- 50,0	600	97	11	259	5	972
50,1- 100,0	1 209	207	56	535	17	2 024
100,1-	2 968	294	201	1 135	61	4 659
Heltidsjordbruk	4 260	589	272	1 840	114	7 075
Riket 2013	5 758	715	274	2 435	115	9 297

1. Fördelningen avser de produktstöd och produktionsstöd som fanns i Jordbruksverkets stödsystem i augusti 2014 och som kunde härledas till ett företag i Lantbruksregistret. 1,6 % av stöden kunde härledas men företagen var för små för att vara med i Lantbruksregistret. 0,6 % av stöden var inte möjliga att härleda till ett företag i Lantbruksregistret.

Se Fakta om statistiken Tablå A

Fakta om statistiken

I detta Statistiska meddelande fördelas delar av jordbrukets produktionsvärde till producentpris efter län, storleksgrupp och jordbruksföretagets driftsinriktning. Det totala värdet som fördelas redovisas i vårt Statistiska meddelande JO 45 SM 1402 EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn. Fördelningen görs för produktionen av jordbruksvaror till producentpris samt produkt- och produktionsstöd.

Bearbetningen har genomförts genom att värden per hektar/per kvm har räknats ut för varje gröda. Värden per djur i Lantbruksregistret i juni har räknats ut för de djurslag som ingår i Lantbruksregistret. Beräkningen av värdena bygger på samma principer som de beräkningar som görs inom ramen för EU:s typologi för att klassificera jordbruksföretag. Metoden beskrivs i förordning (EC) No 1242/2008. Standardiserade intäkter beräknas alltså per djur och per gröda.

Då syftet med detta meddelande är att fördela EAA bygger följaktligen definitioner och avgränsningar på EAA. EAA (Economic Accounts for Agriculture) är ett system av statistiska beräkningar av värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnader för denna produktion. Beräkningarna görs enligt regler som fastställts av EU:s statistikmyndighet Eurostat. Uppgifterna i EAA avser både värden och volymer (d.v.s. värden i fasta priser) på inkomstsidan och detsamma gäller vissa poster på utgiftssidan. Denna statistik regleras sedan 2004 av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 av den 5 dec 2003 om räkenskaper för jordbruket i gemenskapen. Medlemsländerna beräknar och översänder EAA till Eurostat enligt fastställd tidsplan.

EAA avser att belysa den ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn och används bl.a. som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av jordbrukssektorns förändringar. Tidigare gjordes i Sverige motsvarande beräkningar genom den s.k. sektorskalkylen. EAA är ett räkenskapssystem för jordbruket som baseras på European System of Integrated Economic Accounts (ESA), ett redovisningssystem som följer FN:s rekommendationer för nationalräkenskaper.

Detta omfattar statistiken

EAA följer principen att all jordbruksproduktion skall ingå och avsikten med kalkylen är att beräkna värdet av all produktion och alla kostnader för denna produktion för att kunna upprätta en resultaträkning. För detta finns en förteckning över de produktionsgrenar och andra aktiviteter som anses vara karaktäristiska för jordbruket och som därför skall ingå i beräkningarna, oavsett på vilken typ av företag produktionen sker. EAA är en kalkyl för jordbrukssektorn men innefattar inte jordbrukarhushållens intäkter från annan verksamhet, såsom skogsbruk eller anställning.

I EAA utgörs undersökningspopulationen av alla företag som bedriver växtodling på friland (inkl. trädgårdsodling) eller under glas, husdjursskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur (dock ej för eget bruk), biodling, renskötsel, pälsdjursskötsel, uppfödning av vilt i hägn eller entreprenadtjänster åt andra jordbruksföretag. Utöver detta kan sådana verksamheter ingå som intäkts- eller kostnadsmässigt ur statistiksynpunkt inte kan skiljas från jordbruksverksamheten. Sådana verksamheter benämns Sekundära ej särskiljbara icke-jordbruksaktiviteter. För Sverige ingår här väsentligen maskintjänster utanför sektorn, såsom snöröjning åt kommuner.

På vegetabilieområdet ska all produktion/skörd värdesättas, även skörd av sådana produkter som används som foder och som omsätts inom sektorn genom direkt försäljning till andra jordbruksföretag eller används på de jordbruk där de

produceras. Samtidigt återkommer dessa produktionsdelar på kostnadssidan som kostnader för foder och påverkar därför inte nettoresultatet.

På animalieområdet gäller att produktionsvärdet för husdjuren nötkreatur, svin och får inte enbart utgörs av slaktintäkter. För dessa djurslag beräknas produktionsvärdet på olika sätt för stamdjur och omsättningsdjur. För stamdjur utgörs produktionsvärdet av de värden som djuren har när inträde till stamdjursbeståndet sker. Detta gäller för mjölkkor, am- och dikor, suggor, galtar samt tackor. För omsättningsdjur är produktionsvärdet detsamma som slaktintäkten och värdet av förändringen av djurbeståndet mellan årets början och slut.

Definitioner och förklaringar

I EAA redovisas produktionsvärden både till producentpris och till baspris. EAA till baspris innefattar produktrelaterade direktersättningar (stöd), vilka inte innefattas i EAA till producentpris. Ett exempel på en produktrelaterad direktersättning är det nationella stödet för mjölk. De direktersättningar som inte kan relateras till en specifik produkt benämns produktionsrelaterade direktersättningar. Produktionsrelaterade direktersättningar, såsom miljöersättningar, kompensationsbidrag och gårdsstöd redovisas under posten Övriga produktionsstöd.

I detta Statistiska meddelande redovisas posterna till producentpris. Jordbrukets direktersättningar både produktrelaterade och produktionsstöd redovisas under en post stöd.

De resultatmått som redovisas är:

Värdet av jordbrukets produktion av varor till producentpris

- + Värdet av vegetabilieproduktionen
- + Värdet av animalieproduktionen som består av
 - värdet av djur (kött och lagerförändringar)
 - värdet av animaliska produkter (mjölk, ägg)

Stöd

- + Produktstöd
- + Produktionsstöd

Så görs statistiken

EAA bygger till största delen på sammanställningar och bearbetningar av redan befintligt statistikunderlag, såsom Lantbruksregistret (LBR), skördeuppskattningar, prisstatistik, slaktstatistik och bokföringsuppgifter. Det primärmaterial som särskilt tas fram inom ramen för denna statistik är intäkter för trädgårdsnäringsringen samt arrendekostnader och avskrivningskostnader för maskiner och redskap.

Standardiserade intäkter beräknas alltså per djur och per gröda. Dessa värden har därefter justerats för att stämma med den total som finns för grödan eller djurslaget i EAA. Justeringen har gjorts genom att det totala värdet har beräknats per län, summerats för riket och därefter stämts av med värdet i EAA. Justeringen har oftast varit i intervallet +/- 5 %. Justeringen kan t.ex. bero på olika priser för fodersäd och brödsäd för en enskild gröda vilken inte beaktats tillräckligt väl i per hektar beräkningarna.

De justerade värdena per hektar och per djur har därefter multiplicerats med de arealer och djur som varje jordbruksföretag har. När detta gjorts har vi summerat de enskilda jordbruksföretagens värden för de grupper vi redovisar t.ex. storleksgrupp åker eller län.

I jordbrukssektorns värde till producentpris ingår inga stöd. För att redovisa också stödets storlek har vi sambearbetat de stödregister som förs vid Jordbruksverket med Lantbruksregistret. Vi har därmed kunnat fördela de beslutade stöden för år 2013 per företag. På motsvarande sätt som för produktionsvärdet har vi därefter summerat värdena för de enskilda företagen till de grupper vi redovisar. Tablå B visar att vi har lyckats matcha 97,6 % av stöden. 1,6 % av stöden har beslutats till företag som är så små att de inte ingår i Lantbruksregistret och 0,8 % av företagen har inte varit möjliga att matcha.

Tablå B. Fördelning av stöd

	Företagen i stödregistret och Lantbruksregistret			Summa stöd
	matchar	matchar men företagen är så små att de inte ingår i Lantbruksregistret	matchar inte	
Stödbelopp				
Gårdsstöd	5 758 369	81 013	21 761	5 861 144
Kompensationsbidrag	714 672	7 673	4 572	726 915
Nationellet stöd	273 953	5 115	17 670	296 736
Miljöersättning	2 434 909	54 064	28 498	2 517 471
Djurvälfärd	115 100	2 360	1 295	118 757
Totalsumma	9 297 003	150 225	73 796	9 521 023
Andel				
Gårdsstöd	98,2%	1,4%	0,4%	100,0%
Kompensationsbidrag	98,3%	1,1%	0,6%	100,0%
Nationellet stöd	92,3%	1,7%	6,0%	100,0%
Miljöersättning	96,7%	2,1%	1,1%	100,0%
Djurvälfärd	96,9%	2,0%	1,1%	100,0%
Totalsumma	97,6%	1,6%	0,8%	100,0%

Metoden innebär att produktionsvärdet är en modellberäkning där en genomsnittlig intäkt per hektar eller per djur beräknas. I modellen tar vi hänsyn till att skördarna per hektar varierar på länsnivå. Den genomsnittliga intäkten per djur beräknas vara densamma i hela riket. Stödbeloppen däremot är faktiskt beslutade stöd.

Det finns ett antal poster som ingår i jordbrukets produktionsvärde men som inte är med i beräkningarna eftersom de inte varit möjliga att fördela per jordbruksföretag.

I den ekonomiska kalkylen för jordbrukssektorn ingår uppfödning av hästar för t.ex. trav- och galopp som en del i jordbruket. Dessa hästar är inte desamma som de hästar som finns vid jordbruksföretag i Lantbruksregistret. Hästarna i Lantbruksregistret ses i EAA aningen som en kombinationsverksamhet (sekundär aktivitet) eller som en fritidsaktivitet som hör till hushållet och inte till jordbruksföretaget. Annan verksamhet som inte kunnat fördelas är försäljning av minkskinn, rennäringens produktionsvärde, värdet honung samt värdet av hunduppfödning (kennlar). Kombinationsverksamhet i form av sekundära aktiviteter t.ex. snöröjning eller försäljning av tjänster till andra jordbruksföretag har inte heller varit möjliga att fördela.

Statistikens tillförlitlighet

EAA:s intäktssida bygger på makrostatistik som i huvudsak bedöms ha god tillförlitlighet. Avseende de fördelningar som gjorts i detta SM bör följande beaktas:

- Fördelningen av värdet av jordbrukets produktion av varor bygger på modellberäkningar och genomsnittsvärden för skördar per län. Det innebär att den fördelning som görs efter län antas vara god. I de fördelningar som görs efter storleksgrupp och driftsinriktning tas ingen hänsyn till om det skulle finnas skillnader i skördens storlek mellan olika driftsinriktningar och storleksgrupper inom ett län. Ett köttdjursföretag som odlar korn i en mindre oländig del av länet beräknas ha samma genomsnittsskörd som länet i sin helhet. Ett företag med 5 hektar av en gröda beräknas ha samma genomsnittsskörd som ett företag med 200 hektar.
- Genomsnittspriset för grödor antas vara detsamma i hela landet. Den genomsnittliga avkastningen per djur och genomsnittspriserna per djur antas vara desamma i hela landet.
- Det finns ett antal poster som inte är med i beräkningen eftersom de inte är möjliga att fördela per jordbruksföretag. Anledningen är att verksamheterna inte knutna till jordbruksföretag i Lantbruksregistret. Värden för drygt 2 084 miljoner animalier är ofördelade och består av hästuppfödning (547 miljoner), försäljning av renkött och hunduppfödning (680 miljoner) samt försäljning av honung och minkskinn (857 miljoner).
- 1 % av de stöd som borde varit med har inte kunnat härledas till ett företag i Lantbruksregistret och ingår därför inte. De stödbelopp som finns i detta SM avser beslutade stöd och överensstämmer inte helt med de som finns i t.ex. Jordbruksstatistisk årsbok eftersom uttagen ur Jordbruksverkets stödssystem har gjorts vid olika tillfällen.
- Uppdelningen av EAA har gjorts för de värden som avser år 2013 i Statistiska meddelande JO 45 SM 1402 EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn som publicerades den 2 oktober 2014. Dessa siffror kan komma att revideras. De senaste reviderade siffrorna finns alltid publicerade i databasen.

Bra att veta

Fördelningen bygger på samma principer som EU:s typologi. EU:s typologi bygger på standardiserade intäkter vilket motsvarar intäktsdelen av en bidragskalkyl för en gröda eller ett djur. Det finns dock några skillnader. I typologiberäkningen som definieras i förordning (EC) No 1242/2008 finns ett värde också för betesmark. En annan skillnad är att det finns intäkter i EAA som inte finns i typologiberäkningen. Exempel är intäkter för halm och intäkter för de verksamheter som inte kan knytas till jordbruksföretag som mink. SO-beräkningarna som publiceras i Eurostats databas bygger också på ett genomsnitt av fem år.

Annan statistik

Indelningen efter driftsinriktning följer den svenska typologins om finns förklarad JO 35 SM 1401 ”Jordbruksföretagens driftsinriktning 2013, svensk typologi”. Det totala värdet som här fördelas redovisas i vårt Statistiska meddelande JO 45 SM 1402 EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn. I det Statistiska meddelandet finns också ytterligare förklaringar till definitioner och begrepp.

Stöden till jordbruket redovisas också i Jordbruksstatistisk årsbok kapitel 9. Där finns en kort beskrivning av stöden och vad de innefattar. De stödbelopp som finns i detta SM avser beslutade stöd och överensstämmer inte helt med Jordbruksstatistisk årsbok eftersom uttagen ur Jordbruksverkets stödssystem har gjorts vid olika tillfällen.

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se> under Ta del av statistiken samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild Beskrivning av statistiken.

In English

Summary

If you would like to download the publication in PDF format, then please click on the link “Första sidan – I korta drag” above, then click on the link “Hela publikationen (PDF)”.

In this publication the value of the agricultural sector is divided by regions, type of farming and size of the holding measured in arable land.

The result shows that the county where the value of produced agricultural goods was the biggest in 2013 was the county of Skåne followed by the county of Västra götaland. The county where the share of subventions was the highest in relation to the value of the production of agricultural goods was the county of Jämtland followed by Norrbotten. The county where the share was the lowest was the county of Halland followed by the counties of Blekinge and Skåne.

Holdings specialised in dairy cows produced 13,300 million SEK of the value of agricultural goods in 2013. This means that the around 4 000 holdings in this group created 27 % of the value of agricultural produced goods in Sweden.

The share of the subventions in relation to the output value of produced goods was highest for small farms. Other type of farms where the share was high was specialist sheep farms and farms that specialised in cows for meat production. Horticulture farms specialised in pigs and poultry are types of farms where the share of subsidies was the lowest. Horticulture farms as well as farms specialised in pigs or poultry are types of farms where the share of subsidies was the lowest.

More than half of the value of produced goods was created by farms with more than 100 hectares of arable land. Full-time farmers, i.e. farms with a standardised labour input of more than 1 600 hours, created 85 % of the value.

List of tables

Explanation of symbols	8
1. Output value in the agricultural sector at producer prices in 2013	9
2. Subsidies on products and on production for agriculture 2013	10

List of terms

Animalieproduktion	Animal output
Animaliska produkter	Animal products
Antal	Number
Blandat	Mixed
Blandat jordbruk	Mixed farming
Brukare, jordbrukare	Farmer, holder
Djur	Animals
Driftsinriktning	Type of farming
Fjäderfä	Poultry
Foderväxter	Forage plants
Friland	Open ground
Frukt och bär	Fruits

Får	Sheep
Får och getter	Sheep and goats
Företag, jordbruksföretag	Holding, farm
Hektar	Hectare
Hela riket	Whole of Sweden
Heltidsjordbruk	Full- time farming
Husdjur	Livestock
Husdjursskötsel	Animal husbandry
Hästar	Equines
Jordbruk	Agriculture
Jordbruksproduktion	Agricultural output
Jordbrukssektorn	Agricultural 'Industry'
Jordbrukstjänster	Agricultural services
Jordbruksvaror	Agricultural goods
Jordbruksväxter	Field crops
Kombinerat	Mixed, combined
Köksväxter	Vegetables
Köttdjur	Beef cattle
Län	County
Mest	Most(ly)
Mjök	Milk
Mjölkkor	Dairy cows
Nötkreatur	Cattle
Plantskoleväxter	Nursery plants
Produktionsstöd	Subsidies on production
Produktstöd	Subsidies on products
Sekundära	Secondary
Standardtimme	Standardized man hour
Storlek	Size
Storleksgrupp jordbruksmark	Size of agricultural land
Storleksgrupp åker	Size of arable land
Svin	Pigs
Svin	Pigs
Tabell	Table
Timme	Hour
Trädgårdsväxter	Horticultural plants
Typologi	Typology
Vall	Ley
Vegetabilieproduktion	Crop output
Vegetabiliska produkter	Crop products
Värphöns	Laying hens
Växthus	Greenhouse
Växtodling	Crop production
Åker	Arable land
Ålder	Age

Övriga

Other